



Obsah

**Předmluva** / 13

**Úvod** / 15

**Kapitola první. Kultura a antropologie** / 19

Ideje: nadbytek života / 32

Sociokulturní regulativy: dávat a brát / 36

Artefakty: doba kamenná / 43

**Kapitola druhá. Melanésie a Nová Guinea** / 49

Osídlení oblasti / 55

Objevení Nové Guineje / 66

Kolonialismus a antropologie: případ Papua a Nová Guinea / 71

**Kapitola třetí. Začátky antropologických výzkumů na Papui-Nové Guineji** / 83

Miklucho-Maklaj: „Obyvatelé zálivu Astroláb zůstanou svobodní!“ / 88

Otto Friedrich Hermann Finsch: „Souostroví spokojených lidí“ / 92

Pokračovatelé v „Maklajově zátocě“ a jazyková proměna Melanésie / 95

**Kapitola čtvrtá. Od expedice do Torresova průlivu k dlouhodobým terénním výzkumům** / 101

Expedice do Torresova průlivu / 102

Období expedic: sběratelé, kustodi a antropologové / 111

Zakladatelé antropologie v Melanésii / 115

Richard Thurnwald: „Nejlepší existující popis sociální organizace divošského kmene“ / 115

Alfred Cort Haddon: „Antropologie z biologického hlediska“ / 121

William Halse Rivers: „Oni završí ty směry výzkumu, které nikdy nemohu dokončit“ / 127

Charles Gabriel Seligman: „Teorie během deseti let zastarají“ / 135

Wallace Edwin Armstrong: „Zatvrzelý logik“ / 139



- Gunnar Landtman: „Pojedu kamkoli na světě, kam mě budete chtít vyslat“ /147  
 Trendy v antropologických výzkumech v Melanésii do roku 1925 /152

### Kapitola pátá. Zlatý věk výzkumů v Melanésii /157

- Bronislaw Malinowski: „Mé srdce je v Melanésii“ /159  
 Ostrov Mailu a Malinowski mezi lidmi Magi /163  
 Etnografova magie /166  
 Jednou v kula, navždy v kula /171  
 Zločin a trest /178  
 Král Oidipus v Melanésii /181  
 Sexuální život divochů /186  
 Magie v korálových zahradách Pacifiku /190  
 Reflexivita aneb Deník /194  
 Mýtus Malinowski /198  
 Margaret Meadová: „Žila dost dlouho, aby byla užitečná“ /199  
 Polynéské dobrodružství /201  
 Ze Samoy na Manus /205  
 Na prázdniny k Omahům /210  
 Hledají se kultury s bohatým rituálním životem /212  
 Návrat na Manus /227  
 „Chraň vše živé tohoto světa!“ /234  
 Reo Franklin Fortune: „ve vlaku první třídy se antropologie dělat nedá“ /235  
 Fortune spřádá sny /238  
 Magie mezi psychologii a antropologií /241  
 Ostrov Dobu a okouzlená Ruth Benedictová /245  
 Lebka Pana ducha /260  
 Kultury v Sepiku a cesta do hor /263  
 Teorie může počkat /267  
 Gregory Bateson: „Opravdu je tu něco hluboce vnepořádku“ /268  
 Naven a jatmulský transvestitismus /271  
 Schizmogeneze a výzkum národního charakteru /278  
 Doba je vymknutá z kloubů /281  
 Hortense Powdermakerová: „Plná života, zábavná a do poslední chvíle naprosto lidská“ /282



## Obsah

- Čas nesvobody v Mississippi / 283  
Antropoložka v továrně na sny / 285  
Cizinec a přítel / 287  
Život ve vesnici Lesu / 289  
Vždy jako druhá / 296  
Ian Hogbin: „Trochu trpím, protože nestuduji skutečně divoké divochy“ / 296  
Duchové hadů, žraloků a válečníků / 298  
Muži hrají na flétnu, ženy rodí děti / 302  
Apinun, řekl Adam Evě / 310  
Jsi černoch z Nové Guineje / 317  
Arthur Bernard Deacon: „Riversova teorie se pro mě začíná stávat překážkou“ / 318

## Kapitola šestá. Antropologie na ostrovech západního Pacifiku / 327

### Kapitola sedmá. První kontakt: antropologové míří do Vysočiny / 349

- Trendy v antropologických výzkumech na Vysočině Nové Guineje / 355  
Horalové se představují / 356  
Pomsta je naše / 358  
Komplex vepře / 366  
Tajemství soužití horalů a horalek / 370  
Všichni muži si jsou rovni, někteří jsou si rovnější / 376  
Zůstaneš dlouho v nás / 381  
Kenneth Read: „Useknu si prst a pomažu hlavu hlínou“ / 391  
Gahuku-Gama a kult nama / 393  
Údolí v oblacích / 398  
Buď zdrav a sbohem / 401  
Karl Gustav Heider: „holismus má v antropologii starobylý a úctyhodný původ“ / 402  
Danijské války, domy a batáty / 404  
Příběhy vyprávěné pohyblivými obrázky / 409  
Holismus je žádoucí / 413  
Roy Rappaport: „Zdá se, že se antropologie vrací domů“ / 414



- Kdo se účastní kaiko, přichází bojovat / 415
- Náboženství, rituál a antropologie / 419
- Angažovat se v tuzemské antropologii / 426
- Antropologie v diaspoře / 428
- Paula Brown Glicková: „Kdy se hodláš vrátit na Novou Guineu?“ / 428
  - Lidé Simbu v proudu změn / 429
  - Za horizont horského údolí / 434
  - Mintima byla má domácí základna / 436
- Z doby kamenné rovnou do kyberprostoru / 437

### **Kapitola osmá. Nové časy, nové výzvy / 441**

- Fredrik Barth: „Bylo mi řečeno, abych nevyzradil tato tajemství“ / 453
  - Kdo netrpěl, nic neví / 455
  - Taro, lebky a svatyně / 463
  - Na hranicích deseti kultur / 465
- Paul Sillitoe: „Žádné pozorování není bezvýznamné“ / 466
  - Hobbesův duch se vznáší nad horami / 467
  - Tahle země není pro vegetariány / 471
  - Data nikdy nestárnou, na rozdíl od teorií / 477
- Gilbert Herdt: „Homosexualita je královskou cestou k heterosexualitě“ / 478
  - Strážci fléten v novoguinejské Vysočině / 481
  - Muži jsou nepřátelé a mají poslední slovo / 490
  - Homosexuální život heterosexuálních mužů / 496
  - Hippies, sexuální revoluce a antikoncepce / 500
- Donald Tuzin: „Druh antropologa, který vyšel z módy“ / 500
  - Arapešové z Ilahita / 503
  - Pomsta kasuára / 511
  - Američanky si vyžádaly kůži zpět / 518

### **Kapitola devátá. Melanésie, na kterou si vzpomněl čas / 521**

- Mezi animatismem a křesťanstvím / 523
- Proměny manželství a sexuality / 529
- Technologie, vlastnictví půdy a tropické dřevo / 533
- Nungonové učí o kultuře / 539



Obsah

**Závěr** / 559

**Přílohy** / 565

Přehled melanéských kultur, kmenů a skupin / 567

Vybrané filmy o melanéských kulturách / 569

**Summary** / 571

**Literatura** / 575

**Vyobrazení** / 607

Vyobrazení v textu / 608

Vyobrazení v barevné příloze / 614

**Rejstříky** / 617

Rejstřík etnických skupin, komunit a míst výzkumu / 618

Rejstřík jmenný / 620

Rejstřík věcný / 627